31972L0245

PADOMES DIREKTĪVA

(1972. gada 20. jūnijs)

par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz to, kā novērst radiotraucējumus, ko rada mehāniskiem transportlīdzekļiem paredzēti dzirksteļaizdedzes dzinēji

(72/245/EEK)

EIROPAS KOPIENU PADOME,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 100. pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu,

tā kā tehniskās prasības, kam mehāniskiem transportlīdzekļiem paredzētiem dzirksteļaizdedzes motoriem saskaņā ar valstu tiesību aktiem jāatbilst, attiecas, *inter alia*, uz šādu transportlīdzekļi radīto radiotraucējumu novēršanu;

tā kā šīs prasības dažādās dalībvalstīs atšķiras; tā kā tādēļ visās dalībvalstīs papildus spēkā esošajiem noteikumiem vai to vietā jānosaka vienādas prasības, lai attiecībā uz visu tipu transportlīdzekļiem varētu piemērot jo īpaši EEK tipa apstiprināšanas procedūru, kas noteikta ar Padomes Direktīvu 70/156/EEK (1970. gada 6. februāris) par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz mehānisko transportlīdzekļu un to piekabju tipa apstiprinājumu [1];

tā kā vēlams ievērot tehniskās prasības, ko pieņēmusi ANO Eiropas Ekonomikas komisija Noteikumos Nr. 10 (Vienoti noteikumi par transportlīdzekļu apstiprināšanu attiecībā uz radiotraucējumu novēršanu), kura pievienota 1958. gada 20. marta Nolīgumam par vienotu nosacījumu pieņemšanu attiecībā uz mehānisko transportlīdzekļu iekārtu un daļu apstiprināšanu un šā apstiprinājuma savstarpēju atzīšanu [2],

IR PIEŅĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Šajā direktīvā "transportlīdzeklis" ir jebkurš mehāniskais transportlīdzeklis, kas aprīkots ar augsta sprieguma aizdedzes sistēmu, ko paredzēts izmantot uz ceļiem, ar virsbūvi vai bez tās, kam ir vismaz četri riteņi un maksimālais projektētais ātrums pārsniedz 25 km/h, izņemot transportlīdzekļus, kuri pārvietojas pa sliežu ceļiem, kā arī lauksaimniecības traktorus un mašīnas un transportlīdzekļus, kas iesaistīti sabiedrisko darbu veikšanā.

2. pants

Neviena dalībvalsts nevar atteikt transportlīdzekļa EEK vai dalībvalsts tipa apstiprinājuma piešķiršanu to motora(-u) elektriskās aizdedzes sistēmu radīto radiotraucējumu dēļ, ja minētajiem transportlīdzekļiem ir radiotraucējumu novēršanas iekārta, kas atbilst pielikumos noteiktajām prasībām.

[1] OV L 42, 23.2.1970., 1. lpp.

[2] Docs E/ECE/324, E/ECE/TRANS/505 } Add. 9,17.12.1968.

3. pants

Dalībvalsts, kas ir piešķīrusi tipa apstiprinājumu, veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai iegūtu informāciju par visiem I pielikuma 2.2. punktā minētas daļas vai parametra pārveidojumiem. Minētās dalībvalsts kompetentās iestādes nosaka, vai jāizdara jauni testi pārveidotajam prototipam un vai jāsagatavo jauns ziņojums. Ja minētie testi liecina par neatbilstību šīs direktīvas prasībām, pārveidojumu neapstiprina.

4. pants

Grozījumus, kas vajadzīgi, lai pielikuma prasības pielāgotu tehnikas attīstībai, pieņem saskaņā ar procedūru, kas noteikta 13. pantā Padomes 1970. gada 6. februāra Direktīvā par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz mehānisko transportlīdzekļu un to piekabju tipa apstiprinājumu.

5. pants

1. Dalībvalstīs stājas spēkā noteikumi, kas vajadzīgi, lai astoņpadsmit mēnešu laikā pēc šīs direktīvas paziņošanas izpildītu tās prasības, un tās par to tūlīt informē Komisiju.

2. Dalībvalstis nodrošina, lai to tiesību aktu svarīgākie noteikumi, ko tās pieņēmušas jomā, uz kuru attiecas šī direktīva, tiktu paziņoti Komisijai.

6. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Luksemburgā, 1972. gada 20. jūnijā

Padomes vārdā —

priekšsēdētājs

J.P. BUCHLER

I PIELIKUMS ([1])

Definīcijas, EEK tipa apstiprinājuma pieteikums, marķējumi, EEK tipa apstiprinājums, specifikācijas, testi, ražojuma atbilstība

(1.)

2. DEFINĪCIJAS

Šajā direktīvā ir spēkā šādas definīcijas:

(2.1.)

2.2. "Transportlīdzekļa tips attiecībā uz radiotraucējumu novēršanu" ir mehāniskie transportlīdzekļi, kas neatšķiras tādos būtiskos aspektos kā:

2.2.1. motora nodalījumu un tam vistuvākā pasažiera nodalījuma daļu veidojošās virsbūves daļas forma un materiāls;

2.2.2. motora tips (divtaktu vai četrtaktu, cilindru skaits un tilpums, karburatoru skaits, vārstu izkārtojums, maksimālā jauda un atbilstošais apgriezienu skaits minūtē);

2.2.3. aizdedzes strāvas slēguma sastāvdaļu (indukcijas spoles, sadalītāja, aizdedzes sveču, ekranējuma u. c.) novietojums vai modelis;

2.2.4. motora nodalījumā ievietoto metāla sastāvdaļu (piem., apsildes ierīču, rezerves riteņa, gaisa filtra u. c.) novietojums.

2.3. "Radiotraucējumu ierobežošana" ir radiotraucējumu samazināšana skaņas pārraidīšanas un televīzijas frekvenču joslās līdz tādam līmenim, ka nerodas būtiski to uztvērēju darbības traucējumi, kas neatrodas pašā transportlīdzeklī; šis nosacījums ir izpildīts, ja traucējumu līmenis ir zemāks par robežām, kas noteiktas 6.2.2. punktā turpmāk.

2.4. "Radiotraucējumu novēršanas iekārta" ir pilns sastāvdaļu komplekts, kas vajadzīgs, lai ierobežotu mehāniska transportlīdzekļa aizdedzes sistēmas radītos radiotraucējumus. Radiotraucējumu novēršanas iekārtā ietilpst arī zemētājsloksnes un ekranējuma sastāvdaļas, kas speciāli iekļautas radiotraucējumu novēršanai.

2.5. "Dažādu tipu iekārtas radiotraucējumu novēršanai" ir tādu iekārtu komplekti, kas atšķiras tādos būtiskos aspektos kā:

2.5.1. to sastāvdaļām ir atšķirīgi tirdzniecības nosaukumi vai markas;

2.5.2. kādas sastāvdaļas "augstfrekvences" parametri ir citādi vai sastāvdaļas atšķiras ar formu vai izmēriem;

2.5.3. vismaz vienas sastāvdaļas darbības principi ir citādi;

2.5.4. to sastāvdaļas samontētās citādi.

([1]) Pielikumu teksts atbilst ANO Eiropas Ekonomikas komisijas Noteikumu Nr. 10 tekstam; jo īpaši dalījums punktos ir tāds pats; tādēļ, ja kādam Noteikumu Nr. 10 punktam šajā direktīvā nav atbilstoša punkta, tā numuru atgādinājumam norāda iekavās.

2.6. "Radiotraucējumu novēršanas iekārtas sastāvdaļa" ir viena no radiotraucējumu novēršanas iekārtas atsevišķajām daļām.

3. EEK TIPA APSTIPRINĀJUMA PIETEIKUMS

3.1. Transportlīdzekļa ražotājs vai tā pilnvarotais pārstāvis iesniedz transportlīdzekļa tipa EEK tipa apstiprinājuma pieteikumu attiecībā uz radiotraucējumu novēršanu.

3.2. Tam pievieno šādus dokumentus trijos eksemplāros un šādas ziņas:

3.2.1. transportlīdzekļa tipa apraksts attiecībā uz iepriekš 2.2. punktā minētajiem aspektiem ar pievienotu motora nodalījuma kopsalikuma attēlu, kurā ir atsevišķu daļu iznesumi, vai fotoattēlu. Norāda numurus un/vai simbolus, pēc kuriem nosaka motora tipu un transportlīdzekļa tipu;

3.2.2 saraksts, kurā pienācīgi identificētas radiotraucējumu novēršanas iekārtas sastāvdaļas;

3.2.3. sīki izstrādāts katras sastāvdaļas rasējums, pēc kura to var viegli atrast un identificēt;

3.2.4. ziņas par līdzstrāvas pretestību nominālvērtību un - ja ir rezistīvi aizdedzes vadi - par to nominālo pretestību vienā metrā.

3.3. EEK tipa apstiprinājuma pieteikumam pievieno arī radiotraucējumu novēršanas iekārtas paraugu.

3.4. Transportlīdzekli, kas ir apstiprināmā transportlīdzekļa tipa prototips, nodod tehniskajam dienestam, kas atbild par tipa apstiprināšanas testiem.

4. MARĶĒJUMI

4.1. Uz radiotraucējumu novēršanas iekārtas sastāvdaļām ir:

4.1.1. iekārtas un tās sastāvdaļu ražotāju tirdzniecības nosaukumi vai markas;

4.1.2. ražotāja sniegtais preces apraksts.

4.2. Uz radiotraucējumu novēršanas vadiem marķējumus atkārto pēc ne vairāk kā divpadsmit centimetriem.

4.3. Šie marķējumi ir skaidri salasāmi un neizdzēšami.

5. TIPA APSTIPRINĀJUMS

(5.1.)

(5.2.)

5.3. EEK tipa apstiprinājuma apliecībai pievieno veidlapu, kas atbilst paraugam IV pielikumā.

(5.4.)

(5.5.)

(5.6.)

6. SPECIFIKĀCIJAS

6.1. **Vispārīgas specifikācijas**

Radiotraucējumu novēršanas iekārtas sastāvdaļas projektē, izgatavo un uzstāda tā, lai transportlīdzeklis normālos lietošanas apstākļos atbilstu šīs direktīvas prasībām.

6.2. **Specifikācijas attiecībā uz radiotraucējumiem**

6.2.1. *Mērmetode*

Traucējošo starojumu, ko rada apstiprināšanai nodotā tipa transportlīdzekļi, mēra, izmantojot II pielikumā aprakstīto metodi.

6.2.2. *Atskaites robežas*

6.2.2.1. Starojuma robežas, kas pamatojas uz kvazimaksimuma mērījumiem, ir 50 μV/m 40 līdz 75 MHz frekvenču joslā un 50 līdz 120 μV/m 75 līdz 250 MHz frekvenču joslā, šai robežai lineāri paaugstinoties frekvencēs, kas pārsniedz 75 MHz.

6.2.2.2. Ja mērījumus izdara ar maksimumu mērīšanas iekārtu, rādījumus, kas izteikti μV/m, dala ar 10.

6.2.3. Attiecībā uz radiotraucējumu novēršanu apstiprināšanai nodotiem transportlīdzekļu tipam izmērītās vērtības nav mazākas par 20 procentiem zem atskaites robežām.

7. TESTI

Atbilstību iepriekš 6. punktā noteiktajām prasībām pārbauda saskaņā ar II pielikumā aprakstīto metodi.

(8.)

9. RAŽOJUMA ATBILSTĪBA

(9.1.)

9.2. Pārbaudot sērijveidā ražota transportlīdzekļa atbilstību, ražojumu uzskata par atbilstošu šīs direktīvas prasībām, ja izmērītie līmeņi nepārsniedz 6.2.2. punktā noteiktās robežas vairāk kā par 25 %.

9.3. Ja sērijveidā ražotam transportlīdzeklim vismaz viens līmenis vairāk kā par 25 % pārsniedz 6.2.2. punktā noteiktās robežas, izgatavotājs var lūgt izdarīt mērījumus vismaz sešu attiecīgās sērijas transportlīdzekļu paraugam. Katrā frekvenču joslā iegūtos rezultātus interpretē, izmantojot III pielikumā aprakstīto statistikas metodi.

(10.)

(11.)

II PIELIKUMS

AUGSTA SPRIEGUMA AIZDEDZES SISTĒMU RADĪTU RADIOTRAUCĒJUMU MĒRĪŠANAS METODE

1. MĒRINSTRUMENTS

Mēraparatūra atbilst Starptautiskās īpašās radiotraucējumu komitejas (*CISPR*) Publikācijas Nr. 2 (pirmais izdevums, 1961. gads) prasībām vai specifikācijām, ko piemēro maksimumu mērinstrumentiem, kas norādīti *CISPR* Publikācijā Nr. 5 (pirmais izdevums, 1967. gads).

PIEZĪME: Ja pieejamā aparatūra pilnībā neatbilst visām *CISPR* specifikācijām, neatbilstības skaidri jānorāda.

2. REZULTĀTU IZTEIKŠANA

Mērījumu rezultāti 120 kHz joslas platumam jāizsaka μV/m. Statistikā lieto logaritmisko vienību dB (μV/m). Ja dažās frekvencēs mērinstrumenta faktiskais joslas platums B (izteikts kHz) nedaudz atšķiras no 120 kHz, reģistrētos rādījumus jāpārvērš 120 kHz joslas platumā, reizinot ar koeficientu $\frac{120}{B}$.

3. MĒRĪŠANAS LAUKUMS

Mērīšanas laukums ir līdzena vieta bez izteiktām viļņus atstarojošām virsmām tādas elipses formā, kuras lielā ass ir 20 m un mazā ass 17,3 m. Antenai un motora centram jābūt uz elipses lielās ass, bet transportlīdzekļa simetrijas plaknei - paralēli mazajai asij. Antenai un antenai tuvākās motora malas līnijas krustošanās punktam ar lielo asi, jāatrodas katram savā elipses fokusā. Mērinstrumentu komplekts, kabīne vai transportlīdzeklis ar mērinstrumentu komplektu, var atrasties elipsē, taču ne tuvāk par 3 m horizontāli aiz antenas mērāmajam transportlīdzeklim pretējā pusē. Turklāt jānodrošina, lai nebūtu nekādu svešu troksņu vai signālu, kas varētu reāli ietekmēt mērījumu; tāpēc izslēdz motoru un izdara pārbaudi pirms un pēc mērījumiem, tos var uzskatīt par apmierinošiem tikai tad, ja to rādījumi ir vismaz par 10 dB lielāki nekā pārbaudēs, kas izdarītas pirms un pēc mērīšanas.

4. TRANSPORTLĪDZEKLIS

4.1. Darbojas tikai motora darbībai vajadzīgā palīgelektroiekārta.

4.2. Motora darba temperatūra ir normāla. Katrā mērījumā motoru darbina šādi:

Cilindru skaits	Mērīšanas metode	
	Maksimums	Kvazimaksimums
Viens	Lielāks par brīvgaitas	2500 apgriezieni minūtē
Vairāk par vienu	Lielāks par brīvgaitas	1500 apgriezieni minūtē

4.3. Mērījumus neizdara, ja uz transportlīdzekļa līst lietus vai ja nav pagājušas 10 minūtes pēc lietus beigām.

5. ANTENA

5.1 **Augstums**

Dipola centrs atrodas 3 m virs zemes.

5.2. **Mērīšanas attālums**

Horizontālais attālums no antenas līdz tuvākajai transportlīdzekļa metāla daļai ir 10 m.

5.3. **Antenas atrašanās vieta attiecībā pret transportlīdzekli**

Antenu novieto transportlīdzeklim vienā un pēc tam otrā pusē paralēli transportlīdzekļa simetrijas plaknei un vienā līnijā ar motoru divos mērīšanas stāvokļos. (Sk. šā pielikuma papildinājumu.)

5.4. **Antenas novietojums**

Katrā mērīšanas punktā reģistrē rādījumus, kas atbilst dipola horizontālajam un vertikālajam stāvoklim. (Sk. šā pielikuma papildinājumu.)

5.5. **Rādījumi**

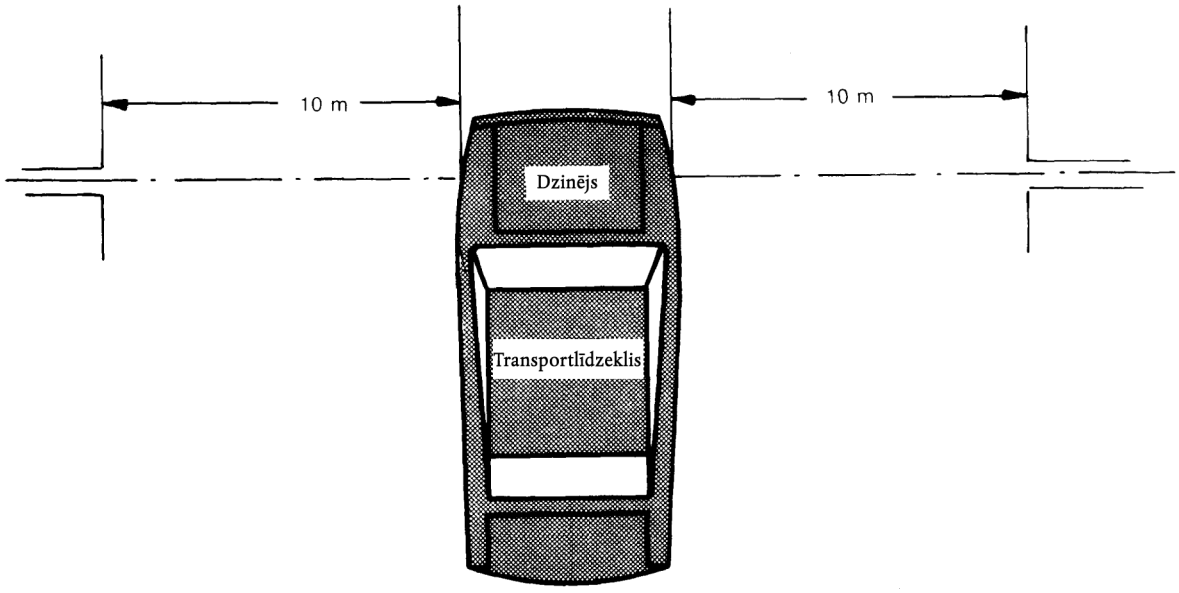
Lielāko no četriem rādījumiem, kas fiksēti katrā izlases frekvencē, uzskata par raksturīgo rādījumu frekvencē, kurā izdarīti mērījumi

6. FREKVENCES

Mērījumus izdara 40 līdz 250 MHz diapazonā. Uzskata, ka transportlīdzeklis ar ļoti lielu varbūtību atbilst noteiktajām radiotraucējumu novēršanas robežām visā frekvenču diapazonā, ja tā atbilstību konstatē šādās sešās frekvencēs: 45, 65, 90, 150, 180 un 220 (± 5 MHz). (5 MHz pielaidei sešām norādītajām frekvencēm vajadzētu būt pietiekamai, lai nepieļautu traucējumus, ko rada pārraides nominālajās frekvencēs.)

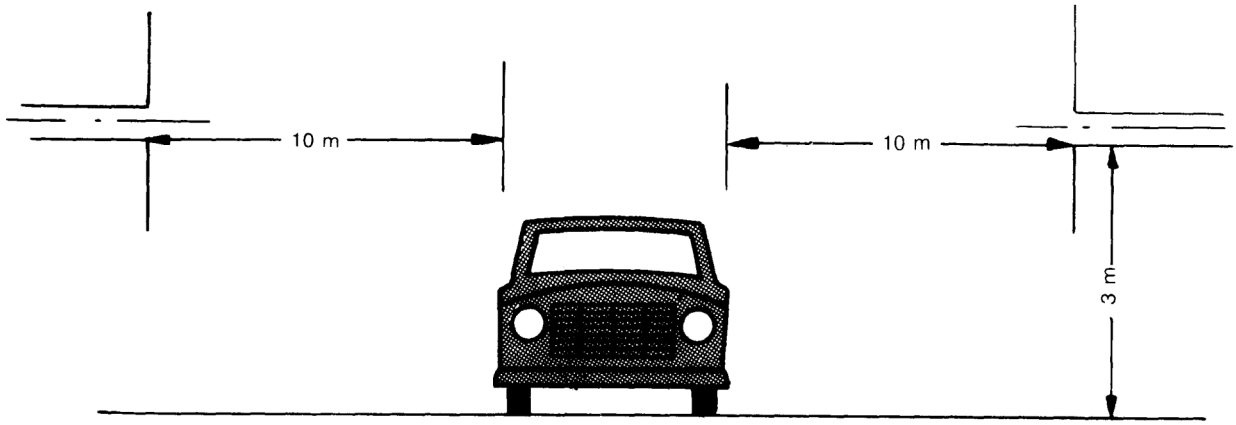
Papildinājums

ANTENAS VIRZIENS ATTIECĪBĀ PRET TRANSPORTLĪDZEKLI

Plāns

Dipols, kas novietots starojuma horizontālo komponentu mērīšanai

Paaugstinājums

Dipols, kas novietots starojuma vertikālo komponentu mērīšanai

III PIELIKUMS

RADIOTRAUCĒJUMU NOVĒRŠANAS PĀRBAUDES STATISTISKĀ METODE

Lai ar 80 % varbūtību nodrošinātu, ka 80 % transportlīdzekļu atbilst noteiktai robežai L, jāizpilda šāds nosacījums:

$$\bar{x} + kS_n \leq L$$

kur $\bar{x}$ = rezultātu aritmētiskais vidējais n transportlīdzekļiem

k = statistiskais koeficients, kas atkarīgs no n vērtības šajā tabulā:

n = 6	7	8	9	10	11	12
k = 1,42	1,35	1,30	1,27	1,24	1,21	1,20

S_n = rezultātu standartnovirze n transportlīdzekļiem

$S_n 2 = \sum(x - \bar{x})^2/(n - 1)$

x = atsevišķs rezultāts

L = noteiktā robeža

S_n, x, $\bar{x}$ un L izteikti dB (μV/m).

Ja pirmais paraugs no n transportlīdzekļiem neatbilst specifikācijai, pārbauda otru paraugu no n transportlīdzekļiem un kopējos rezultātus novērtē tā, it kā tie būtu iegūti no 2n traktoru parauga.

IV PIELIKUMS

Administratīvās iestādes nosaukums

PARAUGS

PAZIŅOJUMS PAR TRANSPORTLĪDZEKĻA TIPA APSTIPRINĀJUMU ATTIECĪBĀ UZ RADIOTRAUCĒJUMU NOVĒRŠANU

Tipa apstiprinājums Nr. .....

1. Marka (tirdzniecības nosaukums) .....
2. Transportlīdzekļa tips un komercapraksts .....

   .....
3. Ražotāja nosaukums un adrese .....
4. Ražotāja pilnvarotā pārstāvja (ja ir) nosaukums un adrese .....

   .....
5. Radiotraucējumu novēršanas ierīces un ar šo ierīci aprīkota transportlīdzekļa īss apraksts .....

   .....
6. Transportlīdzeklis nodots tipa apstiprināšanai (datums) .....
7. Tehniskais dienests, kas atbild par tipa apstiprināšanas testiem .....

   .....
8. Minētā dienesta izsniegtā protokola datums .....
9. Minētā dienesta izsniegtā protokola numurs .....
10. Tipa apstiprinājums attiecībā uz radiotraucējumu novēršanu piešķirts/atteikts [1]
11. Vieta .....
12. Datums .....
13. Paraksts .....
14. Šim ziņojumam ir pievienoti šādi dokumenti ar iepriekš norādīto tipa apstiprinājuma numuru:

    ..... motora un motora nodalījuma rasējumi, shēmas un plāni;

    ..... motora un motora nodalījuma fotoattēli;

    ..... to pienācīgi identificēto sastāvdaļu saraksts, kuras veido radiotraucējumu novēršanas iekārtu.

---

[1] Lieko svītrot.